

UTBILDNING:

läsvärlden

Om.. **HÖGLÄSNING** för ditt barn

“

läsvärlden

Om Läsvärlden

Föreningen Läsvärlden bildades 2022 och har som mål att skapa engagemang för, och kunskap om, vikten av högläsning för barn och unga i hemmet, skolan och samhället.

Föreningen Läsvärlden verkar för att:

- * alla barn ska blir lästa för.
- * ge föräldrar verktyg för att fördjupa och utveckla sin högläsning.
- * bidra till en god högläsning i områden med stort socioekonomiskt behov.

Innehåll

- Så utvecklas barn av högläsning.
- Fler värden av att läsa högt.
- Om barns och ungas läsning idag.
- Högläsningssmetoder.
- Diskussion

A warm, intimate photograph of a family reading a book together at night. A man with a beard and a woman are looking down at a green book held by a young child. The scene is dimly lit, with soft light from the book and warm, out-of-focus lights in the background, creating a cozy atmosphere.

66

Inledning

Högläsning är en av de mest värdefulla och utvecklande aktiviteterna vi kan göra tillsammans med våra barn.

Språket

Barn som har blivit lästa för har exponerats för 300.000 fler ord vid skolstart än barn som växt upp i ett hem utan högläsning (Logan, Justice, Yumuş & Chaparro-Moreno, 2019).

Högläsning ger grunden till läskunnighet och är den enskilt viktigaste aktiviteten du kan göra för att ge ditt barn ett språk. (Bredekamp, Copple, & Neuman, 2000)

Språket

Genom att högläsa för ditt barn så hjälper du barnet utveckla sitt språk.

Under högläsningen är både barn och vuxna fokuserade kring en och samma sak. Detta kallas för delad uppmärksamhet och forskning visar att detta är något som hjälper barnet lära sig nya ord.

Att lära sig ord genom högläsning är också särskilt effektivt eftersom barnet får lära sig synonymer och många ord som vi vuxna inte använder i vårt talspråk till vardags.

Visste du att språket som används i barnböcker kan vara mer avancerat än det som används i exempelvis nyhetssändningar på tv?

läsvärlden

Koncentration

Högläsning hjälper barn att utveckla koncentration och självdisciplin. Under lässtunder blir barnet allt bättre på att lyssna, förstå och följa med i berättelsen.

När ditt barn lyssnar är hen mer benägen att sitta still vilket utvecklar såväl förmågan till uppmärksamhet som barnets minne.

(St Clare Group, 2022)

läsvärlden

Kreativitet och medkännande

Studier visar att regelbunden högläsning stärker barnets kreativitet, utvecklar intressen och idéer samt främjar barnets välmående och känslomässiga hälsa.

(The World Literacy Foundation, 2021)

Genom högläsning av skönlitteratur/barnböcker utvecklas även barns empati och förmåga till medkännande.

(Oatley, 2014)

A photograph of two young children with blonde hair, looking intently at something off-camera. The child on the left is wearing a dark purple shirt, and the child on the right is wearing a striped shirt. They are both looking towards the right side of the frame. The background is a plain, light-colored wall.

“

Förmågan att lyssna

Innan vi kan lära oss läsa måste vi först bli medvetna om att alla bokstäver har ett ljud, ett språkljud, och att orden består av flera språkljud som sitter ihop. Denna läsförberedande förmåga kallas för språklig medvetenhet.

Under högläsningen kan vi leka med orden, bokstäverna och hur de låter och på så sätt stärka barnets språkliga medvetenhet. På så sätt kan vi hjälpa barnet i att lättare kunna lära sig läsa själv.

fler värden...

Längre i skolan

Barn som blir lästa för stannar i mycket stor omfattning längre i skolan än barn som inte blir lästa för, oavsett om barnet kommer från akademiker- eller arbetarfamiljer. Genom att läsa högt för ditt barn ger du hen förutsättningar att klara, och uppskatta, sin skolgång.

Band mellan barn och föräldrar

Högläsning ger unika band mellan barn och förälder och en trygghet i anknytningen som inte byggs, på samma sätt, genom andra aktiviteter eller sammanhang.

Trygghet

När ditt barn känner oro inför att, till exempel, börja skolan eller gå till tandläkaren för första gången kan ni läsa en saga som handlar om detta.

**Om barns
läsning idag**

Om barns läsning idag

Läslusten bland barn lägst inom EU

Läslusten faller brant och den negativa utvecklingen skenar i Sverige. Jämfört med andra länder i OECD ligger Sverige i den absoluta bottenligan när det gäller ungas lust att läsa.

57% läser bara om de måste

39,4 procent av de svenska 15-åringarna uppgav 2009 att de bara läser om de måste. 2018 hade den siffran växt till 56,9 procent. Det innebär att en bra bit över hälften av eleverna numera bara läser om de måste.

Om barns läsning idag

Om barnets skärmtid

- När man sitter framför en skärm är det lättare att tappa fokus och klicka runt jämfört med att koncentrera sig på en bok.
- Det finns undersökningar som visar att tid framför mobil-/datorskärm försenar barns kommunikationsutveckling.
- Barn som tittar mer på film än andra pratar mindre.
- Uthålligheten och läskonditionen minskar. Det gör att många elever också får svårare att ta till sig det som är lite komplicerat i en text.

66

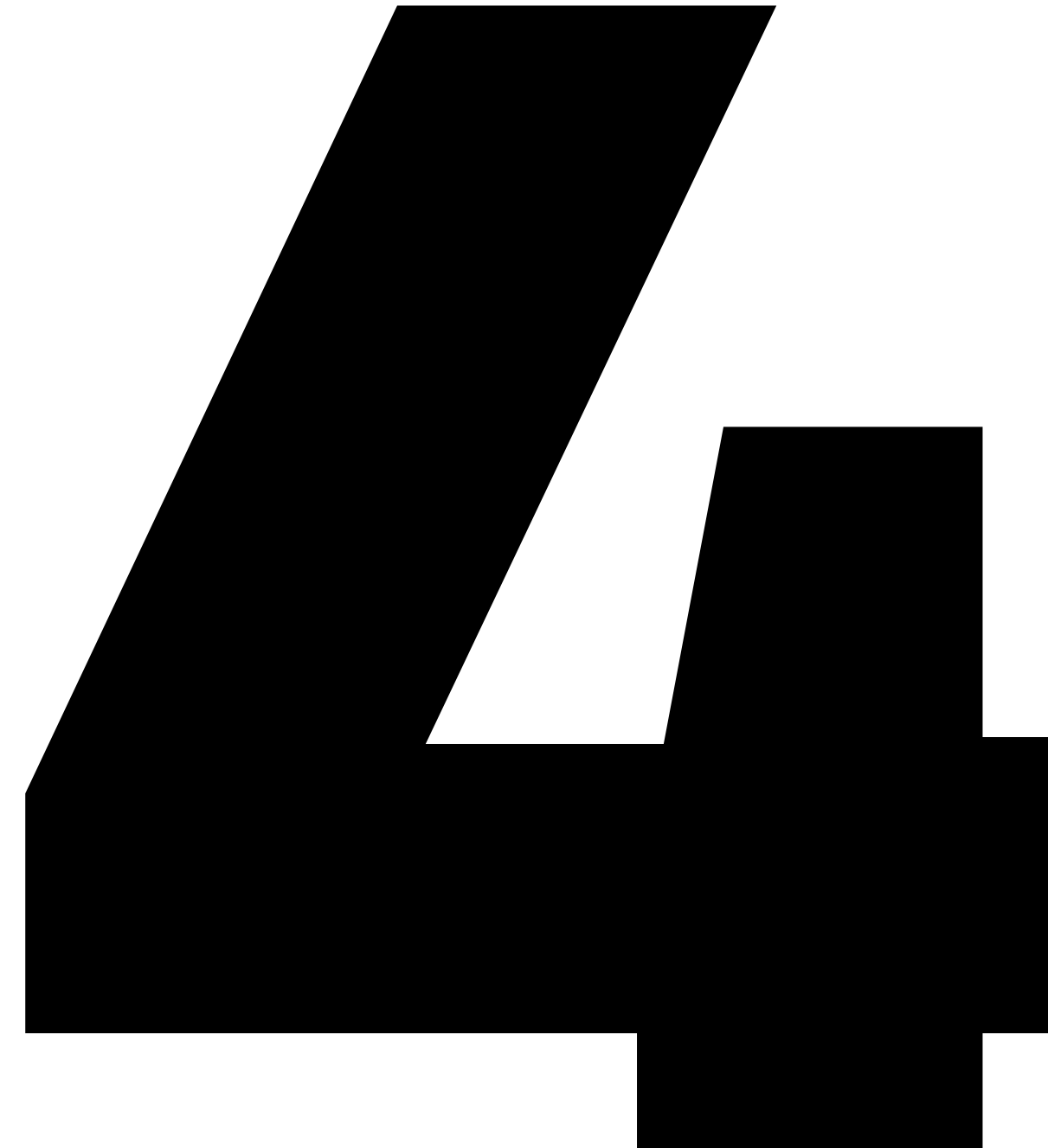
Högläsnings-
metoder

4

Motivation

Barn lär sig bättre om de är motiverade och intresserade av högläsningen.

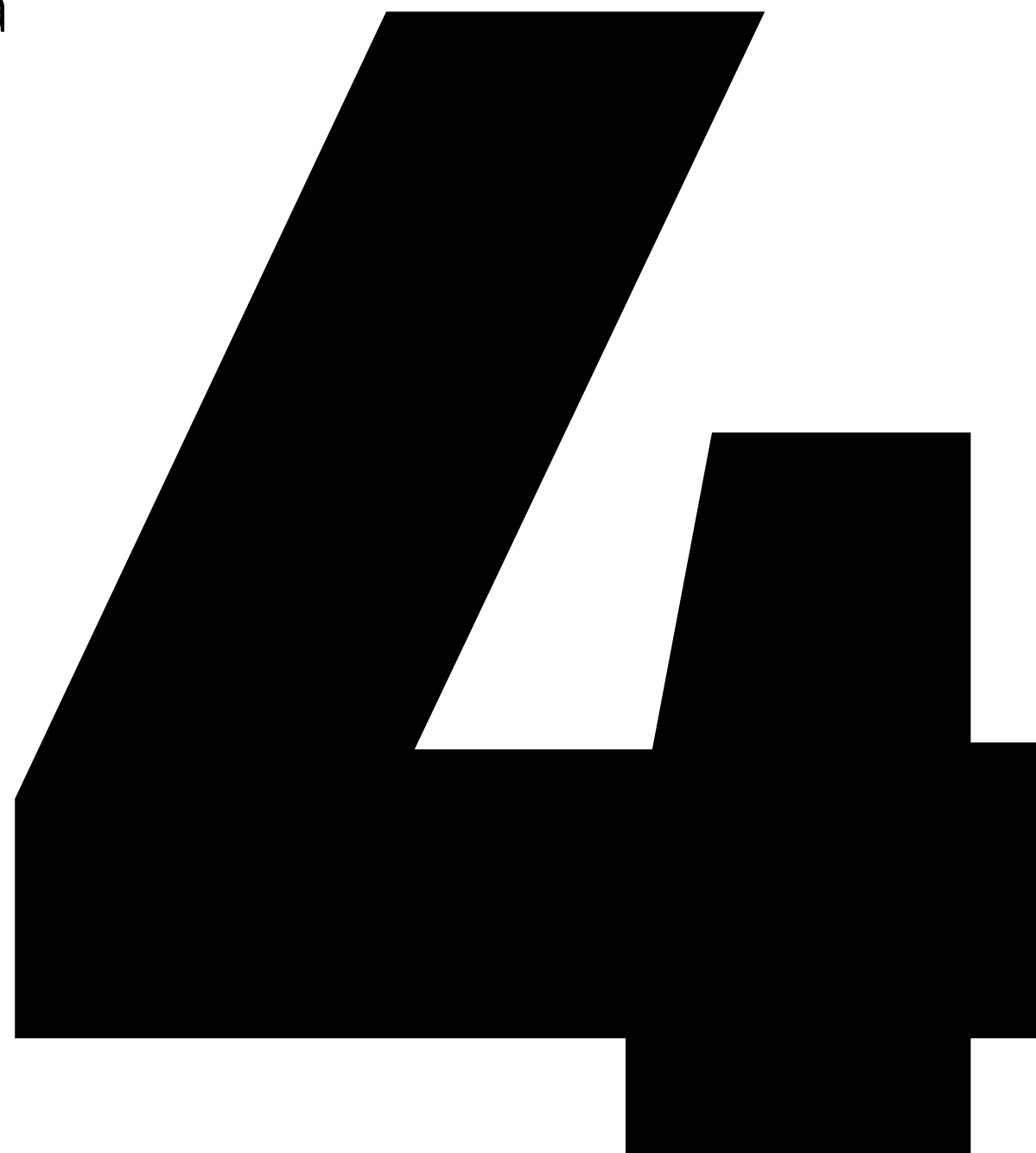
- Låt barnet vara med och välja böcker. Vad tycker barnet om att läsa om?
- Om barnet vill läsa en och samma bok om och om igen så är det bara bra.
- Prova dig fram - vad kan du göra som just ditt barn tycker är roligt och spännande under högläsningen? Du kan prova använda figurer som gör samma sak som de gör i boken eller läsa med olika röster.

Din lässtil...

...kan göra högläsningen ännu mer utvecklande

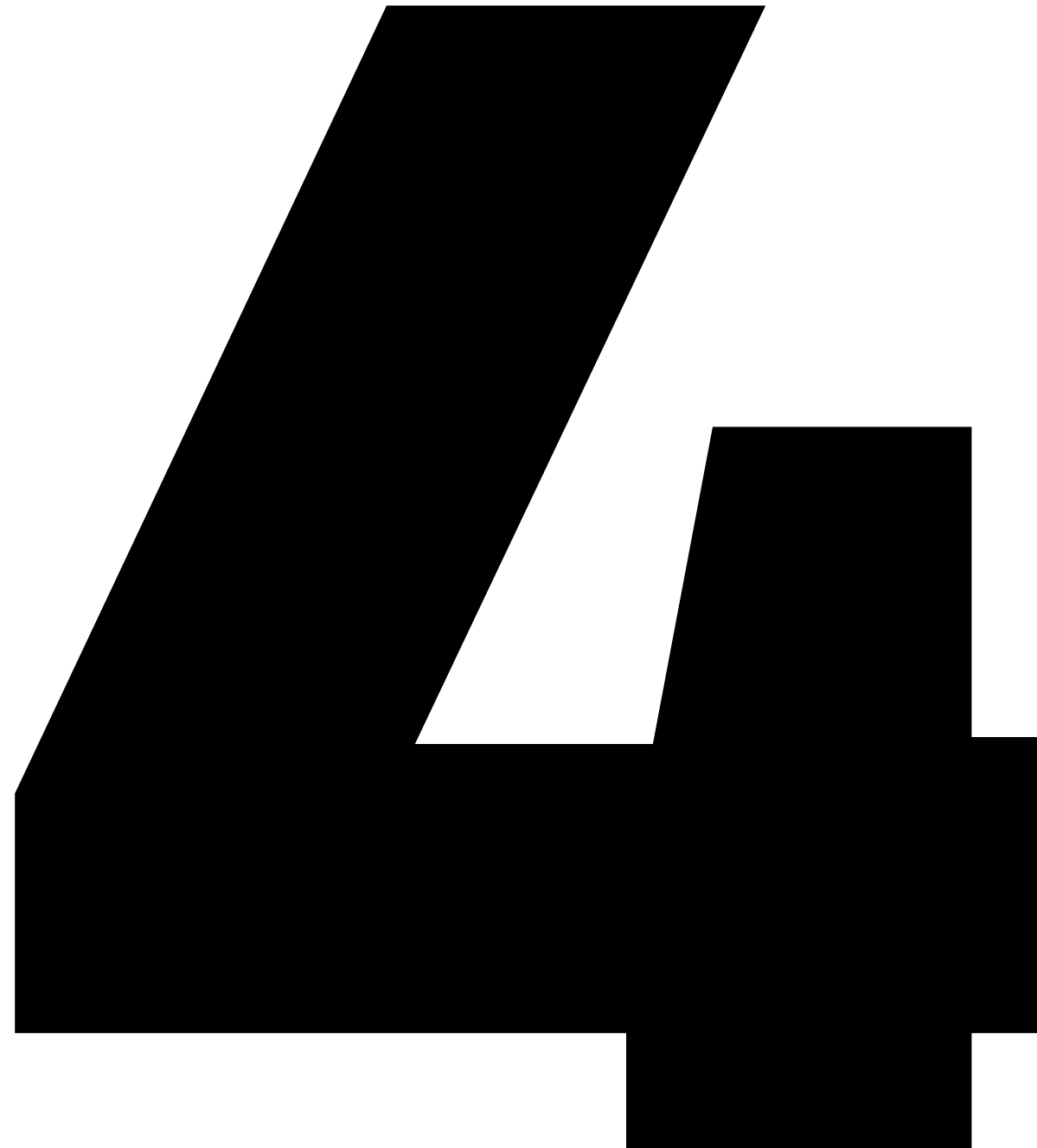
- Forskning visar att vi kan använda olika strategier för att göra högläsningen ännu mer utvecklande för barnet. Detta kan benämnas som interaktiv högläsning.
- Målet med den interaktiva högläsningen är att skapa dialog och samtal med barnet under högläsningen så att vi läser med barnet och inte endast för barnet.
- Du som läser kan tänka på att peka, fråga, ge utrymme för barnet att prata och svara barnet.

Det är alltid bra...

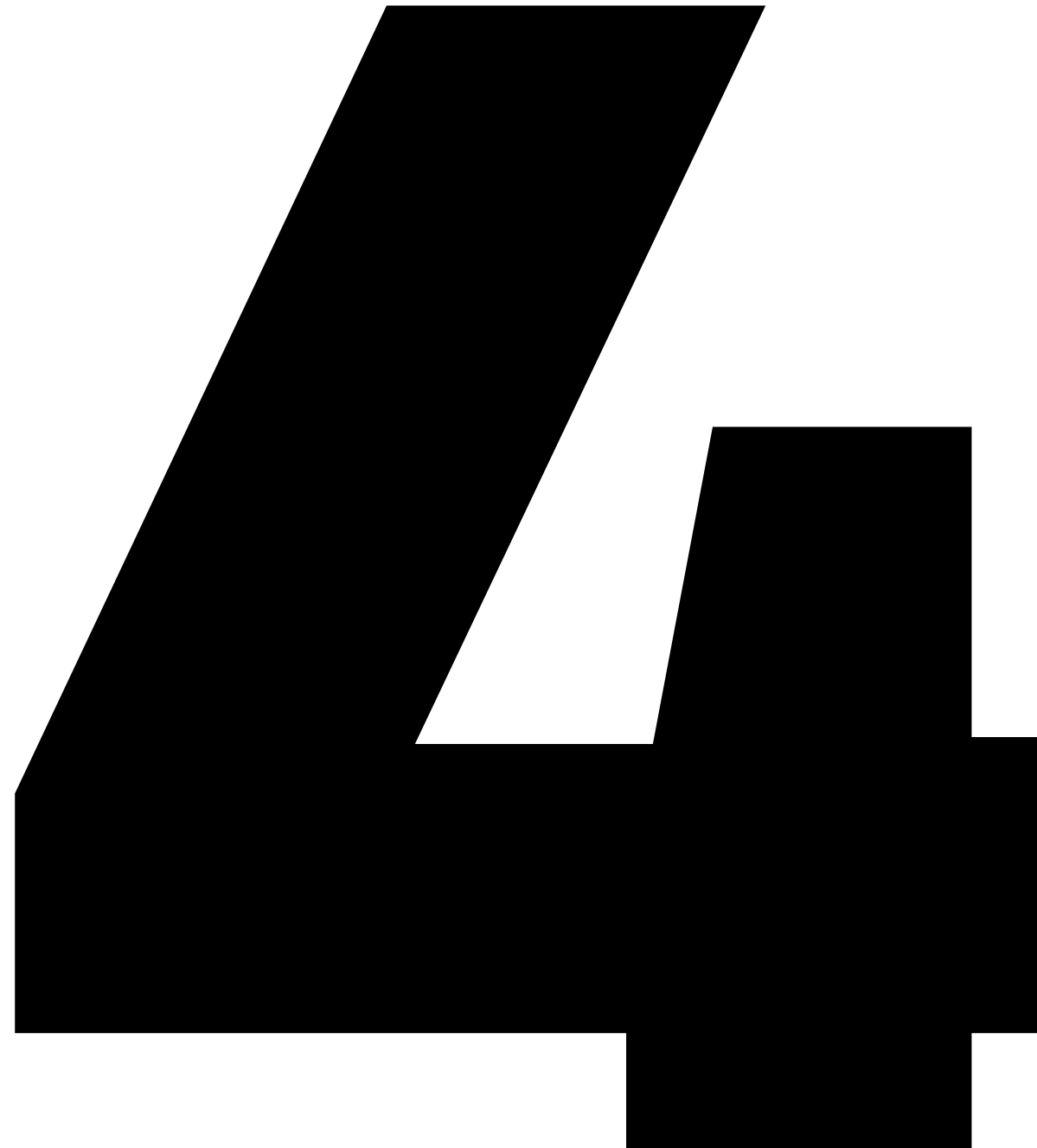
...att läsa högt för ditt barn.

- Ibland kan föräldrar känna att de inte är tillräckligt bra på att läsa högt eller att de tycker deras språk inte är tillräckligt bra själva. Högläsning är en förmåga som vi kan bli bättre genom att träna. Det är viktigt veta att det aldrig skadar barnet om vi läser högt.
- Pratar ni flera språk hemma? Prova läs på bägge språken och försök använda dig som mest och samtala framförallt på det språk du själv är starkast på.

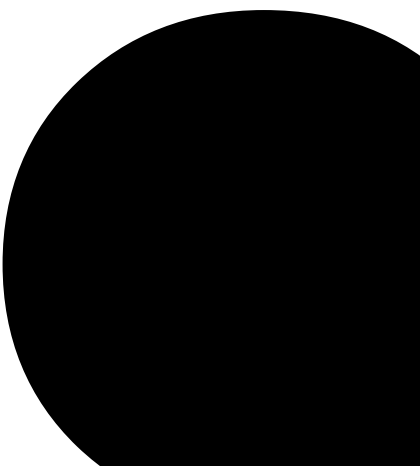
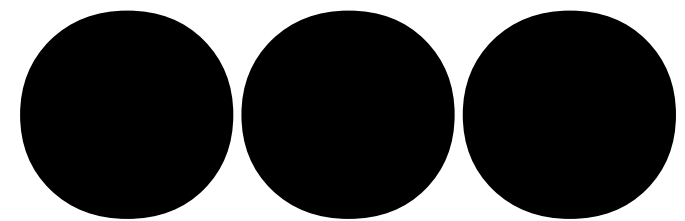

Fler tips och goda råd●●●

- Var inte rädd för att läsa med inlevelse eller att anpassa rösten efter karaktärerna.
- För små barn är det bra om du pekar på bilderna när du läser och läser böcker där bilder och text tydligt hör ihop.
- Prata gärna om boken ni läser före och efter sagostunden.
- Om ditt barn oroar sig för något kan det vara lugnande att läsa en saga som handlar om just detta (till exempel att börja skolan).

viktigast av allt

**Det viktigaste är inte
hur du läser utan att
du läser!**

Diskussion

5

läsvärlden